

revista economică

SUPLIMENT

nr. 52

26 decembrie 1975

*Conducători de întreprinderi!
economisti, juriști, ingineri!*

*Trei lucrări care
vă dau răspunsuri
la multiple și complexe
întrebări din trei
domenii de activitate*



ABONAȚII!

Expediind până la 10 ianuarie 1976
o comandă scrisă, pe adresa redacției,
vă asigurați primirea lucrărilor soli-
citate, plata urmînd a fi efectuată
la primirea coletului (ramburs)
Prețul unui volum: 20 lei

Cartea întreprinderii vol. VI

contractele economice

în activitatea
comercială
a întreprinderii

editată de: **revista
economică**

Cartea întreprinderii vol. VII

retribuirea muncii

legislație
comentarii
practică

editată de: **revista
economică**

*Trei lucrări care
nu trebuie să lipsească
din biblioteca
dumneavoastră*

URĂM CITITORILOR NOȘTRI

Da mulți ani!



ÎNTRERINDEREA MATERIALELOR DE CONSTRUCȚII

„1 MAI“ BUCOV

PIESE DE SCHIMB RULMENȚI

— Arbore pompă apă turbină IMS buc. 2	— Lampă număr spate IMS lungi buc. 5	— idem \varnothing 100×400 buc. 8	— idem oțel OT 50 buc. 4
— idem planetar M. 461 buc. 2	— idem stop număr spate buc. 7	— idem \varnothing 280×400 buc. 1	— Role ghidaj excavator buc. 23
— idem secundar buc. 2	— Levier comandă buc. 2	— Bucse fontă \varnothing 170×80×400 buc. 2	— Role bandă transp. \varnothing 89×950 buc. 133
— idem cu pinion pompă apă buc. 1	— Manetă schimbător viteză IMS buc. 1	— idem bronz \varnothing 120×80×400 buc. 6	— idem \varnothing 108×1400 buc. 60
— idem cordon spate simplu IMS buc. 1	— Miner interior uză IMS buc. 3	— idem \varnothing 210×100×400 buc. 2	— Reductor 3 BH 35,5:1 buc. 2
— Ax furcă cuplare cutie transm. buc. 1	— Piston motor buc. 18	— idem \varnothing 210×100×400 buc. 4	— idem 3 BH 20:0 buc. 2
— Aripă spate IMS buc. 2	— Pirghie comandă IMS buc. 5	— idem pt. presă cu melc desen 28.01.00.06 buc. 1	— idem 2 CH 22,4:1 buc. 3
— Butuc disc ambreiaj buc. 4	— idem infer. fuzetă IMS buc. 4	— Braț alimentator Vacuum des. 27.02.00.52 buc. 3	— idem 4 BH 25:1 buc. 2
— Bobină stator dinam buc. 4	— idem comandă pompă benzină buc. 7	— Blindaj R.3.59 AM.1 buc. 2	— idem 2 CH 12,5:1 buc. 4
— Butuc sincron buc. 1	— Pinion cu ax antrenare pompă ulei buc. 2	— Capac electromotor buc. 11	— idem 2 CH 22,4:1 buc. 3
— Bulon roată cu piuliță buc. 12	— idem condus pompă ulei M. 467 buc. 4	— Coroană malaxor buc. 1	Reductor 3.L.A. 71 1,1×1500 buc. 2
— Bară direcție IMS buc. 1	— idem conductor cu ax buc. 1	— Capac lagăr buc. 1	— Roți fontă pt. cablu \varnothing 760 buc. 6
— Bulon suport amortizor buc. 2	— Radiator pt. încălzire M. 467 buc. 2	— Corp buc. 1	— Roți pt. lanț calibrat cicl. 450.020.291 dințate z=40 presa Vacuum 27.01.00.20 buc. 5
— Butuc roată cu tambur cu 6 găuri buc. 1	— Robinet apă radiator încălzire buc. 2	— Capacul ambreiajului Tr. forță 28.01.00.03 buc. 1	— idem z=40 27.01.00.20 buc. 3
— Cruci sateliți buc. 2	— idem radiator încălzire buc. 1	— Contragreutăți fontă 97 kg. buc. 34	— idem z=59 cu melc 28.12.09.00 buc. 1
— Corp inferior carburator buc. 10	— Șaibă pinion sateliți M. 461 buc. 8	— Cremalieră buc. 4	— idem conică z=130 des. P.C. B.V. 2—4 buc. 1
— Casetă direcție buc. 1	— Tub frină roți buc. 34	— Capac pentru presă cu melc 28.01.00.03 buc. 2	— idem z=55 des. 57.11.707 z=20 presa Vacuum 27.01.00.17 buc. 1
— Carcasă sincron buc. 3	— Tren fix buc. 1	— Cuplung fontă \varnothing 330 buc. 16	— idem fontă brută buc. 11
— Casetă sateliți IMS buc. 1	— Tijă împingător tacheți buc. 5	— Carcasă fontă (gură presă) buc. 17	— Suport presa cu melc des. 28.01.00.05 buc. 1
— idem accelerație buc. 1	— Tub elastic inf. față motor buc. 8	— Dispozitiv de siguranță gaz-aer \varnothing 50 buc. 2	— Turtă fontă \varnothing 400×250 buc. 1
— Cap ajutor dislocare M. 461 buc. 2	— Tachet diafragmă M. 461 buc. 1	— Inimă încrucișare buc. 6	— idem forjate \varnothing 400×100 buc. 1
— Fosa I arc spate IMS buc. 3	— Fuzetă Mosevici buc. 3	— Lagăr fontă \varnothing 100 buc. 30	— Roată dințată conică z=28 des.M.x. P.B.V. 0124 Laminor buc. 4
— idem II buc. 4	— Indicator presiune ulei Volga buc. 1	— idem \varnothing 110 buc. 4	
— Furcă schimbător vit. 2—3 TV buc. 6	— Membrană pompă benzină 6 găuri buc. 3	— idem Z = 13 presa Vacuum 27.0.00.73 buc. 3	Rulmenți :
— Grup conic difer. față buc. 1	— Bare fontă \varnothing 40×400 buc. 2	— Pinion conic Z 13 buc. 12	— 6000—100 buc. 5
— Inel cuzinet palier buc. 8	— idem \varnothing 60×400 buc. 8	— idem conic z = 15 FABV 1.A buc. 1	— 60003—103 buc. 3
		— Roți vagoneti oțel buc. 6	— 6007—107 buc. 44
		— idem basculanți buc. 2	



— 6010—110 buc. 2
 — 6210—210 buc. 20
 — 6211—211 buc. 20
 — 6212—212 buc. 30
 — 6216—216 buc. 17
 — 6220—220 buc. 3
 — 6224—224 buc. 3
 — 6228—228 buc. 2
 — 6303—303 buc. 398
 — 6316—316 buc. 10
 — 6332M—322 buc. 3
 — 6407—407 buc. 1
 — 6412—412 buc. 4
 — 1313—1313 buc. 36
 — 2309 buc. 17
 — 2314 buc. 6
 — 2712 buc. 4
 — 22215 K buc. 18
 — 22220 K buc. 7
 — N.U. 206 N.A. buc. 7
 — idem 308 buc. 1
 — idem 309 buc. 9
 — N.J. 312 buc. 1
 — idem cu role 1208 N.G.160 locotr. buc. 15
 — 21313 buc. 1
 — 21313 buc. 5
 — 22211—3511 buc. 9
 — 22217—3517 buc. 20
 — 22218—3518 buc. 17
 — 22219—3519 buc. 6
 — 22309—3609 buc. 2
 — 22313—3613 buc. 10
 — 30207—7207 buc. 2
 — 30211—7211 buc. 2
 — 30219—7219 buc. 28
 — 32212—7512 buc. 37
 — 32213—7513 buc. 20
 — 32214—7514 buc. 11
 — 32216—7516 buc. 17
 — 32307—7607 buc. 36
 — 32306—7606 buc. 13
 — 51107—8107 buc. 9
 — 51117—8117 buc. 1

— 51118—8118 buc. 17
 — 51120—8120 buc. 5
 — 51136—8136 buc. 1
 — 51206—8206 buc. 2
 — 51207—8207 buc. 9
 — 51215—8215 buc. 1
 — 51218—8218 buc. 4
 — 109906 buc. 10
 — 108115 buc. 20
 — 108710 buc. 5
 — 874901 buc. 5

PIESE SCHIMB EXCAVATOARE ŞI TRACTOARE

— Arbore excavator 0,3 103102 buc. 1
 — idem cotit 0,3 buc. 2
 — Axă rați escav. 0,3 101234 buc. 2
 — Ax ambreiaj buc. 2
 — Articulație 101217 buc. 2
 — Anticamere escav. 06—0737 buc. 4
 — Are escavat. 05 0505225/c buc. 4
 — Bolț piston buc. 10
 — idem S.1300 105205212 buc. 4
 — Bielă excavator 0,3 137000 buc. 2
 — Braț excavator 0,3 101011 buc. 1
 — Bucși șenilă S.130 3131117 buc. 32
 — Bucșa bolțului S.1300 3331118 buc. 2
 — Bolț șenilă întindere S.1300 buc. 11
 — idem S.1300 3331104 buc. 29
 — idem excavator 0,6 buc. 2
 — idem S.1300 3331104 buc. 29
 — idem excavator 0,6 buc. 2
 — Cuzineți bielă S.1300 buc. 4
 — idem R.1 S.1300 set. 1
 — Cuplaj excavator 0,3 buc. 2
 — Cameră ambreiaj mase esc. 0,3 buc. 8
 — Coroană diferențial esc. 0,3 buc. 1

— Cruce 0,3 buc. 2
 — Cuplaj transmisie buc. 2
 — Cruci cardan S.1300 buc. 2
 — Chiuloasă S.1300 buc. 1
 — Cuplaje interior 0824 buc. 3
 — Chiuloasă excavator 0,6 buc. 1
 — Capac S.1300 10502017 buc. 1
 — Dinți cupă excavator 0,5 buc. 4
 — Element gr. S.1300 buc. 4
 — Flanșă buc. 2
 — Garnitură excavator 0,6 buc. 8
 — Generator buc. 1
 — Garnitură aspirație S.1300 buc. 2
 — idem auxiliar S.1300 buc. 5
 — Inel compensație S.1300 buc. 6
 — Manta accelerație S.1300 buc. 1
 — Pompă amorsoare buc. 1
 — Pirghie buc. 2
 — Pinion Z 14 excavator 0,3 buc. 2
 — Pompă S.1300 10525008 buc. 1
 — Pinion 3117115 buc. 3
 — Piston motor escav. 0,6 buc. 2
 — idem S.1300 10501064 buc. 1
 — Presetupe buc. 5
 — Piston dispozitiv indicare S.1300 buc. 8
 — Pompă ulei ambreiaj S.1300 buc. 1
 — Pompă apă evac. 0,6 buc. 1
 — Paletă S.1300 33.58.150 buc. 12
 — Piston c.v. compres. S.1300 buc. 2
 — Robinet S.1300 buc. 2
 — Rondele 33.31.119 buc. 60
 — Roată 10.503.035 buc. 1
 — Rotulă cardan escav. 0,3 buc. 2

— Robinet S.1300 10525.599 buc. 1
 — Rotor S.1300 P. 282.03 buc. 1
 — Rotor S.1300 P. 282.03 buc. 1
 — Rulment S.1300 33.58.065 buc. 2
 — Segmenți tractor set. 8
 — Segmenți compresie escav. 0,6 buc. 14
 — idem ungere 0,6 buc. 8
 — idem compresie cromaji S.1300 buc. 10
 — idem S.1300 buc. 34
 — Suportți fuzetă tractor buc. 2
 — Semi axă excavator 0,3 buc. 2
 — Supape depănare escav. 0,3 buc. 6
 — Suport escav. 0,3 buc. 1
 — Segmenți textolit S.1300—33.60.115 buc. 8
 — Scaun supapă S.1300 buc. 4
 — idem escav. 0,6 buc. 2
 — Supape refulare S.1300 buc. 4
 — Scaun supapă S.1300 buc. 16
 — Supapă S.1300 33.32.017 buc. 4
 — Talpă șenile S.1300 31.31.112 buc. 52
 — Triplă valvă tract. buc. 1
 — Țeavă S.1300 105.08.011 buc. 1
 — Tub flexibil S.1300 33.60.052 buc. 4
 — idem 33.60.050 buc. 2
 — Volantă tractor buc. 1

DIVERSE

— Ampermetru 0-750 buc. 3
 — Bucși fontă pt. segmenți motor $\varnothing 150 \times 85 \times 200$ buc. 7
 — Contor ture buc. 1
 — Cot radiator chiuloasă motor buc. 2

— Membrană pompă benzină buc. 15	— Cutie terminală buc. 9	— 10×18,5 buc. 80	— idem 300A buc. 300
— Motor electric 2,2 Kw×1000 t/m. 230/380 buc. 1	— idem 50/70 buc. 10	— idem 22×23,5 buc. 13	— Tub pantzer Ø 36 m. 120
— idem 5 Kw×750 t/m buc. 1	— Corp iluminat fluorescent 2×40 buc. 9	— idem aluminiu Ø 35 buc. 30	— Tablă alamă kg. 14,4
— Placă fricțiune B.P. 14—21 buc. 8	— Doze pantzer Ø 21 buc. 60	— idem Ø 50 buc. 21	— Tablă neagră 0,5×650×1000 kg. 282
— Perii colectare 20×20×45 buc. 60	— idem Ø 29 buc. 36	— idem Ø 70 buc. 29	— Tub capac Ø 29 m. 35
— Reducții bronz buc. 4	— idem Ø 36 buc. 10	— idem Ø 95 buc. 7	— Coturi negre 1/2" buc. 20
— Rondele etansare buc. 2	— Elementi siguranță LF 25A buc. 64	— Plăcuțe Vidia buc. 144	— idem 3/8' buc. 5
— Rolă sector direcție buc. 1	— idem LFI 25 A buc. 74	— Pinze disc 510/4 buc. 2	— Zăvoare uși aplicate 30 buc. 13
— Releu de impulsuri tip sociter buc. 2	— idem LFI 25 A buc. 90	— Robinet tub oxigen buc. 10	— idem îngropate buc. 4
— Termostat buc. 2	— idem LF 63A buc. 38	— Sirmă oțel arc Ø 2 kg. 93	— Arbore cotit parte mijl. Slavia buc. 6
— Bolț excavator S.25 111A buc. 124	— Hirtie role pt. telex kg. 60	— Sirmă bob. email. ET Ø 0,10 kg. 2,7	— idem Skoda 110 buc. 3
— Bucși excavator S.25 110 B buc. 157	— idem telecomprimator kg. 20	— Ø 0,15 kg. 4,3	— idem buc. 1
— Roată culcată S.25 buc. 2	— Izolatori cu suport nr. 97 buc. 98	— idem Ø 0,18 kg. 2,13	— Ax cu came buc. 15
— Becuri liliput 12×2 buc. 200	— Întrerupător cu releu 1,6—25 A buc. 1	— idem Ø 0,25 kg. 0,950	— Bolț piston buc. 25
— idem sofit 12×10—15 buc. 100	— Inele grover N.6 kg. 2,5	— Sirmă bob. B.B. textil Ø 0,5 kg. 15,02	— Bloc motor Skoda 110 buc. 1
— idem cireasă cu filet 12×5 buc. 93	— idem N.8 kg. 39,5	— idem Ø 0,6 kg. 48,4	— idem 2 cilindri buc. 1
— Balast pr. becuri cu vop. Mercur B.I.A. 250w buc. 22	— idem N.10 kg. 6,350	— idem Ø 0,65 kg. 31	— Bielă locomotor SK.110 buc. 4
— Borne tablou 60A buc. 46	— idem N.12 kg. 9,1	— idem Ø 0,7 kg. 60,1	— Baie de ulei Slavia buc. 4
— idem 60A buc. 30	— idem N.14 kg. 9,4	— idem Ø 0,9 kg. 35,5	— Bridă injector buc. 2
— Buton lampă S.T. buc. 9	— Inele seghel arbore D.42 H.55×2 buc. 500	— idem Ø 1 kg. 60,5	— Cuzineți bielă buc. 20
— Cuie — ținte kg. 12	— idem D.45 H.55×2 buc. 370	— idem Ø 1,1 kg. 45	— Cuzineți per. 19
— idem cu cioc 824×25 kg. 40	— idem D.80 H.8×2,9 buc. 1500	— idem Ø 1,2 kg. 60,4	— idem reper 1.101 6×7 per. 16
— idem conetr. 1,8×35 kg. 275	— Întrerup. cu pirghie NA.3 3 600 A buc. 1	— idem Ø 1,4 kg. 65,8	— Cuplaj cu ghiară Slavia buc. 6
— idem 2,24×50 buc. 175	— Klingherit grafitat 4 mm kg. 68	— idem Ø 1,5 kg. 127,1	— Chiuloasă motor Skoda 110 buc. 3
— idem 2,8×60 buc. 200	— Lanț gall 5/8 9,65 simplex m. 148	— idem Ø 1,6 kg. 118,3	— Culbutori supapă admisie buc. 9
— Coturi negre 1/4" buc. 40	— idem duplex 1/2 m. 6	— idem Ø 1,7 kg. 75,8	— Carcasă capace pompă ulei buc. 13
— idem pantzer PVC Ø 29 buc. 66	— idem 3/4×12,7 m. 1,5	— idem Ø 1,8 kg. 111,6	— Cutie de distribuție buc. 3
— Conectori 4 mm buc. 135	— idem 1 3/4 m. 5,029	— idem Ø 2,5 kg. 368,9	— Capac chiuloasă Slavia buc. 9
— idem 6 mm buc. 50	— Nituri Ø 19×70 kg. 70	— Soclu siguranță NPR 630 A buc. 10	— Coroană conică buc. 1
— Cleme mobile 2,5 buc. 20	— Piulițe exag. 5/16 kg. 31,7	— idem LFI 100A 500V buc. 56	— Capace furcă tija 27.473 buc. 3
— Conductor V.A.L. (AZLL) 1,5/7 buc. 200	— Patroane MTR 200 A buc. 3	— Sticle nivel 190×17×34 buc. 6	— Carcasă pompă apă SK.110 buc. 1
— Cleme aluminiu 35 A buc. 30	— idem 315A buc. 80	— idem 280×17×34 buc. 17	— Corp ventilator 6801 buc. 3
— idem 50 A buc. 14	— Pergamoid m. 3	— idem 340×30×17 buc. 13	— Capac siguranță din tablă 2220 buc. 10
	— Papuci st. 8×6,8 buc. 845	— Saci pt. filtru la mori 256×30 cm buc. 70	
	— idem 8×9,5 buc. 282	— Sunt 40A buc. 5	
	— idem 8×11,2 buc. 384	— Siguranțe lamet. 80A buc. 300	
	— idem 10×13,5 buc. 32	— idem 160A buc. 250	
		— idem 225A buc. 250	



- Membrană clason SR 131 buc. 2
- Miner dispozit. antrenare SR 131 buc. 1
- Manșon cuplare ambreiaj buc. 8
- Pinion condens. pompă ulei SR 132 buc. 1
- idem planetar buc. 2
- idem 3
- Pirghie condusă pompă benzină buc. 10
- Placă ambreiaj buc. 1
- Placă presiune buc. 1
- Placă direcție lanternă buc. 1
- Pinion distribuitor buc. 4
- Releu semnalizare buc. 10
- Rotor bobină dinam buc. 10
- Radiator ulei carpați buc. 2
- Racord principal buc. 8
- Racord simplu buc. 20
- idem frină spate metal buc. 10
- idem metalic dublu frină buc. 20
- Racord drept buc. 6
- Rozetă miner buc. 10
- Resort sabot frină spate buc. 4
- Resort spate frină buc. 6
- Regulator pneumatic buc. 1
- Racord metalic pt. servomec. buc. 2
- Racord aer SR 131 buc. 14
- Rolă sector direcție SR 113 buc. 1
- Reazemul sabotului buc. 1
- Segmenti ferodou buc. 4
- idem 450×18×15 buc. 4
- idem față buc. 10
- idem spate buc. 10
- Salter semnalizare buc. 10
- Sincron viteză 3—4 buc. 1
- Ștergător parbriz buc. 2

- Supape evacuare robine frină buc. 20
- idem pompă accelerație buc. 4
- idem vid servomecanism buc. 2
- idem aer cap distribuitor buc. 8
- Schimbător fază picior buc. 15
- Sondă manometrică buc. 17
- idem termometrică buc. 17
- Siguranță usă buc. 2
- Suport sferic cap artic. fuzetă buc. 1
- Sondă sitometrică buc. 12
- Suport ax culbutori buc. 8
- Siguranță SR 113 buc. 4
- Ștergător pt. parbriz SR 132 buc. 2
- Supapă centrală vid buc. 2
- Semipastile supape buc. 16
- Tub flexibil frină L.600 buc. 2
- Tub radiator ulei buc. 20
- Tambur roată față buc. 1
- Tub frină spate buc. 19
- Turbină pompă apă buc. 4
- Fișe cu membr. servomecanism buc. 4
- Taler aer supapă evacuare buc. 8
- Tijă servomecanism buc. 4
- Tablou bord complet SR 131 buc. 1
- Tub flexibil pompă Cimpina buc. 12
- Tijă pompă ulei buc. 6
- Tijă cromate SR 131 buc. 3
- Vitezometru buc. 2
- Ventilator 4 paleți buc. 7

PIESE SCHIMB REDUCTOARE

- Ax pinion red. 2 BZ15 D35—02 buc. 16
- idem 2 BZ 18 D19—02 buc. 4

- idem 2 BZ 19 D—19.01 buc. 7
- idem 2 BZ 19D—19.01 buc. 7
- idem 2 BZ 23 D.15.01 buc. 1
- Ax pinion red. 4 BZ 19D 20—04 buc. 7
- idem 6 BZ 15 D—30—04 buc. 7
- idem 6 BZ 16 D 15—04 buc. 5
- idem 6 BZ 15 D.20—04 buc. 15
- idem 6 BZ 24 D—20.01 buc. 8
- idem 6 BZ 21 D 30—01 buc. 8
- Artic. siguranță concas. VI A buc. 3
- Blindaje ME—BV—10
- idem 18 buc. 1
- idem 19 buc. 1
- idem 20 buc. 8
- idem 20 buc. 12
- idem AYK 3—6 malaxor buc. 2
- idem 3—59 buc. 1
- Cupe elevat. ME BV-2 buc. 155
- Falcă mobilă concas. 6A buc. 3
- idem fixă concas. 6AV 38000 buc. 4
- Lagăr artic. concas. VIA buc. 1
- idem VIA buc. 1
- Plăci blindaj MEBV-4 buc. 6
- idem 5 buc. 2
- idem 6 buc. 1
- idem 6 buc. 2
- idem 9 buc. 14
- idem 10 buc. 2
- idem 11 buc. 20
- idem 11 buc. 44
- idem 12 buc. 3
- idem 12 buc. 17

- idem 13 buc. 7
- idem 14 buc. 12
- idem 15 buc. 7
- idem 16 buc. 9
- idem 17 buc. 7
- idem 18 buc. 6
- idem 18 buc. 10
- idem 19 buc. 16
- idem 19 buc. 2
- idem 19 buc. 5
- idem 19 buc. 13
- Roți dințate reductor 2 B.Z.64 D.19—03 buc. 1
- idem 2 BZ.83 — D.35—03 buc. 7
- idem 4 BZ 72 D.25—03 buc. 10
- idem 6 BZ 60 D15—03 buc. 1
- idem 6 BZ 61 D.20—03 buc. 1
- idem 6 BZ 67 D.30—03 buc. 4
- idem 6 BZ 116 D.20—02 buc. 3
- idem 6 BZ 143 D.30—02 buc. 2
- idem 6 BZ 144 D.33—02 buc. 2
- Segment ME BV—21 buc. 20
- idem 21 buc. 20

„REVISTA ECONOMICĂ” SUPLIMENT

urează tuturor lucrătorilor din compartimentele de aprovizionare „La mulți ani”!

Dorim ca în anul 1976, printr-o judicioasă muncă de planificare, stocurile de materiale supranormative să scadă substanțial.

Dacă totuși vor apare, nu întârziati să ni le comunicați pentru a vă facilita valorificarea lor prin coloanele SUPLIMENTULUI

CONTRACT ECONOMIC

EFECTELE CONTRACTELOR ECONOMICE ÎNCHEIATE DE CENTRALE ÎN FOLOSUL UNITĂȚILOR COMPONENTE CU PERSONALITATE JURIDICĂ

Potrivit art. 38 din Legea nr. 11/1971, din cadrul centralelor fac parte nu numai unitățile componente cu gestiune economică fără personalitate juridică, dar și așa-numitele „întreprinderi“ înzestrate, potrivit art. 3 din legea menționată, cu personalitate juridică.

Centralele pot încheia direct cu alte unități contracte economice pentru aprovizionarea unităților în subordine, ori pentru desfacerea produselor realizate de aceste unități.

În privința unităților componente lipsite de personalitate juridică, efectele produse de contractele economice încheiate de centrală nu ridică probleme deosebite, dat fiind că respectivele unități nu au calitatea de subiect de drept distinct și nu pot participa, deci, în nume propriu, la circuitul civil.

Opinii diferite s-au exprimat în legătură cu efectele pe care le produc contractele încheiate de centrale în folosul unităților componente cu personalitate juridică.

Practica arbitrală, confruntată cu litigiile izvorâte din neexecutarea obligațiilor decurgând din asemenea contracte, s-a pronunțat în ce privește modul cum se leagă raporturile juridice cu unitatea parte contractantă dinafara centralei.

Astfel, prin Decizia PAS nr. 812/1971, s-a reținut că contractele ce intervin între centrală și furnizorii sau beneficiarii din alt sistem nu sînt încheiate în numele unităților în subordine dotate cu personalitate juridică, ci în nume propriu, în executarea atribuției ce revine centralei, potrivit statutului pe linie de aprovizionare și desfacere. În consecință, eventualele litigii în legătură cu executarea obligațiilor rezultînd din contractele încheiate de centrală se rezolvă numai între părțile contractante. Cu alte cuvinte, nu există posibilitatea de a se valorifica, în cadrul litigiului arbitral, drepturile care rezultă din asemenea contracte împotriva unității cu personalitate juridică în folosul căreia a încheiat centrala contractul.

Această orientare — care recunoaște doar centralei calitatea procesuală în litigiile privind executarea contractelor în discuție — este constantă. În acest sens, cităm Hotărîrea nr. 817/1972 a Arbitrajului de stat interjudețean Pitești, Hotărîrea nr. 452/1975 a Arbitrajului de stat interjudețean Timișoara și Hotărîrea nr. 1562/1975 a Arbitrajului de Stat Central.

Deci, consecințele neexecutării obligațiilor contractuale apar în patrimoniul centralei, deși contractul a fost executat de unitatea cu personalitate juridică în folosul căreia centrala a încheiat contractul.

Asemenea consecințe se materializează fie prin aport de elemente active în patrimoniul centralei, fie prin diminuarea patrimoniului acesteia prin plata de penalități, daune etc. Problema care se pune este a mecanismului juridic prin care aceste consecințe se transmit asupra unităților cu personalitate juridică din cadrul centralei.

Arbitrajul de stat nu a fost confruntat direct cu această problemă, deoarece rezolvarea litigiilor dintre părți aflate în aceeași subordonare administrativă nu este de competența sa.

Deși dispozițiile legale nu oferă o rezolvare precisă, iar în literatura de specialitate s-au susținut opinii diferite, credem că soluția adoptată trebuie să corespundă atît principiilor care reglementează raporturile dintre centrală și unitățile componente dotate cu personalitate juridică, cît și necesității ca în aceste raporturi consecințele patrimoniale ale neexecutării obligațiilor contractuale să fie suportate, în ultimă instanță, de partea realmente în culpă.

Socotim deci, că dintre concepțiile expuse în literatura de specialitate, caracterizarea raporturilor dintre centrală și unitățile componente cu personalitate juridică, ca fiind de mandat, este cea mai corespunzătoare. Este vorba, desigur, de un mandat legal fără reprezentare, cu un conținut specific, determinat de prevederile Legii nr. 11/1971, care permite, în cadrul raporturilor dintre mandatar și mandant, localizarea corespunzătoare a consecințelor nerespectării obligațiilor rezultînd din contractele de furnizare încheiate cu terțe unități. Eventualele neînțelegeri s-ar soluționa de către organele arbitrale ministeriale dată fiind subordonarea administrativă comună a centralelor și a unităților componente.

I. ICZKOVITS

AMBALAJE • TRANSPORT

ASIGURAREA CĂLĂTORILOR ȘI A MĂRFURILOR ÎN TRANSPORTUL PE CALEA FERATĂ

1. În conformitate cu prevederile Capitolului II din Decretul nr. 471/1971 cu privire la asigurările de stat, asigurarea călătorilor pentru cazurile de accidente de cale ferată se efectuează prin efectul legii.

Sînt cuprinși în asigurarea prin efectul legii, potrivit acestui decret: călătorii cu plata transportului, călătorii fără plata transportului, însă cu plata primei de asigurare și copiii care călătoresc gratuit conform tarifelor de călătorie, fără plata primei de asigurare.

Călătorii sînt asigurați pe toată durata călătoriei pentru care s-a eliberat legitimația sau documentul care dă dreptul la călătorie, inclusiv în timpul cît se află în incinta stației, înainte de plecarea trenului și după sosirea la destinație.

În transporturile pe calea ferată suma asigurată pentru un călător este de 25 000 lei.

Administrația Asigurărilor de Stat (ADAS) plătește întreaga sumă asigurată în caz de deces sau de invaliditate permanentă totală sau o parte corespunzătoare gradului de invaliditate în caz de invaliditate permanentă parțială, ca urmare a unui accident produs în timpul călătoriei și în legătură cu aceasta, dacă decesul sau invaliditatea s-au ivit în decurs de un an de la data accidentului.

În caz de invaliditate permanentă, suma cuvenită se plătește asiguratului, iar în caz de deces al acestuia, moștenitorilor săi, în calitate de beneficiar.

ADAS nu plătește suma asigurată dacă accidentul a fost produs cu intenție de către călătorul asigurat.

Art. 30, din decretul mai sus-citat, a dat naștere la discuții în practică. Această întrucît se prevede că pretențiile față de organizațiile care transportă călătorii, în legătură cu accidentul produs și cu urmările acestuia, se sting în limita sumei asigurate plătite de ADAS.

S-a pus problema dacă asiguratului sau beneficiarului unei sume asigurate acordate de ADAS, ca urmare a unui accident de circulație din vina cărăușului, poate să ceară de la acesta diferența pînă la acoperirea integrală a prejudiciului suferit.

Tribunalul Suprem, prin Decizia de îndrumare nr. 25 din 30 august 1963, antioară Decretului nr. 471/1971, dar în vigoare și astăzi, s-a pronunțat în sensul că asiguratul sau beneficiarul sumei asigurate acordate de ADAS, ca urmare a unui accident de circulație care s-a produs din vina cărașului, are dreptul să ceară de la acesta să-i plătească diferența dintre suma primită ca asigurare și aceea care reprezintă despăgubirea sa integrală pentru prejudiciul suferit. În situația în care s-a obținut și o pensie prin ADAS, la calcularea despăgubirii integrale se va ține seama și de pensia stabilită.

Completarea diferenței dintre suma primită și aceea care reprezintă repararea integrală a prejudiciului se va cere pe calea unei **acțiuni**, care este subsidiară în raport cu cererea făcută pentru plata sumei ce reprezintă asigurarea și nu-și are temeiul în noțiunea de asigurare, ci în aceea de culpă, ca element al răspunderii civile de drept comun. (Potrivit art. 998 Cod civil, orice faptă a omului, care cauzează altuia un prejudiciu, obligă de acela, din a cărui greșeală s-a ocazionat, a-l repara.)

În consecință, dacă asiguratul sau beneficiarul sumei asigurate, nu a obținut de la ADAS, o sumă care să-i acopere întreg prejudiciul, el se va putea adresa la ferate, pentru a suporta diferența pînă la realizarea unei despăgubiri complete.

2. În ceea ce privește **asigurarea mărfurilor** în transportul pe calea ferată sînt de subliniat următoarele:

În conformitate cu prevederile art. 72 din Regulamentul de transport al C.F.R., calea ferată este răspunzătoare pentru pagubele rezultate, fie din pierderea totală sau parțială a mărfii, precum și de avariile suferite de la acceptarea mărfii a transport pînă la eliberarea ei, fie din întârzierea produsă la eliberare.

Potrivit prevederilor art. 46—47 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959, despăgubirile datorate de căraș pentru pierderea totală sau parțială din vina sa, se calculează — în genere — după prețul din factura care însoțește transportul și taxa de transport.

Pentru avarierea produselor, imputabilă cărașului, acesta plătește drept despăgubire suma corespunzătoare cu deprecierea valorii produselor, fără alte daune.

Suma de despăgubire pentru depășirea termenului de eliberare se calculează în conformitate cu prevederile art. 78 din Regulamentul de transport. Conform acestui articol, dacă se face dovada că a rezultat o pagubă din cauza întârzierii, se va plăti o despăgubire ce nu poate depăși prețul transportului.

Cum calea ferată are în general o răspundere limitată și nu răspunde pentru

cazurile de forță majoră, organizațiile socialiste cooperatiste și organizațiile obștești pot încheia — în cadrul convențiilor de asigurare cu ADAS — **asigurări speciale** pentru pagubele produse prin dispariție, furt total sau parțial, spargere, scurgere, incendiu, explozie, trăznet, inundație, furtună, umezeală sau ploaie, căderi de apă, acte de tihărie etc. (Nu cunoaștem cazuri în care organizațiile socialiste de stat au încheiat asemenea convenții.)

Prin convenție se stabilesc condițiile și actele care trebuie încheiate pentru ca să opereze asigurarea.

Desigur, ADAS — prin acțiune în regres — se poate despăgubi — total sau parțial — de la calea ferată în cazurile în care operează răspunderea acesteia.

În practică, însă, uneori din cauza prescripției, este greu a se realiza acest regres. Astfel, dacă o organizație socialistă asigurată a avut o pagubă cu ocazia executării unui contract de transport feroviar intern, din vina cărașului, asiguratorul care a acoperit paguba va trebui să introducă acțiunea împotriva căii ferate în termenul de 6 luni prevăzut de art. 4 lit. e din Decretul nr. 167/1958, care curge de la data eliberării mărfii către destinatar, în caz de pierdere parțială sau avarie și de la data expirării termenului de eliberare la care ar fi trebuit să ajungă la destinație (privitor la curgearea acestui termen, se aplică prevederile regulamentului de transport al căii ferate).

Se poate plăti însă de către ADAS diferența dintre despăgubirea plătită de calea ferată și paguba integrală, sau despăgubirile care nu se plătesc de calea ferată.

Lucian THEODORU

CONSECINȚELE ABSENȚEI DELEGATULUI CĂRĂUȘULUI LA CONSTATAREA LIPSURILOR CANTITATIVE-CALITATIVE

Dispozițiile normative în vigoare prevăd obligativitatea constatării lipsurilor cantitative-calitative în prezența delegatului cărașului ori de câte ori există indicii sau bănuială că lipsurile se datorează activității cărașului. De asemenea, în relațiile de import, se impune, în majoritatea cazurilor, încheierea de procese verbale comerciale de către căraș, în legătură cu diferențele cantitative și viciile calitative constatate la primirea produselor. Aceasta, deoarece, în raporturile cu furnizorii externi, pretențiile întemeiate pe asemenea lipsuri și vicii pot fi valorificate cu succes, în multe cazuri, numai în temeiul proceselor verbale comerciale încheiate de cărașul feroviar.

Încheierea actelor de constatare fără participarea delegatului cărașului sau neîntocmirea procesului verbal comercial — atunci cînd este cazul — au drept consecință inopozabilitatea constatării față de căraș și, uneori, chiar și față de furnizorul mărfurilor.

Această consecință este determinată fie de culpa destinatarului-beneficiar, fie de culpa cărașului care, în mod nejustificat, omite să asigure prezența delegatului său la constatare ori să încheie procesul verbal comercial.

Într-adevăr, destinatarului-beneficiar îi revine obligația de a solicita cărașului prezența delegatului acestuia la constatare în toate cazurile cînd nu se încheie proces verbal comercial din inițiativa cărașului. De asemenea, beneficiarul-destinatar, trebuie să solicite întocmirea procesului verbal comercial în situațiile în care, un atare proces verbal este necesar pentru valorificarea drepturilor față de furnizorul efectiv al produselor.

Cererile în acest sens trebuie formulate către șeful unității de transport de destinație, în scris, pentru fiecare transport în parte. Insistăm asupra formei scrise, deoarece multe unități economice se mărginesc la solicitări verbale a căror primire nu este recunoscută de căraș. Alte unități, formulează cereri la modul general, pretinzînd prezența delegatului cărașului la primirea tuturor transporturilor, ceea ce nu face parte din obligațiile cărașului și nu constituie o dovadă pertinentă a îndeplinirii obligației de invitare în legătură cu fiecare transport care sosește cu lipsuri.

Consecințele lipsei delegatului cărașului la constatare și ale neîntocmirii procesului verbal, comercial, datorită necesității cărașului de către beneficiarul-destinatar se suportă de către acesta din urmă. Aceste consecințe constau în imposibilitatea de a obține sumele datorate în legătură cu lipsurile cantitative-calitative de către partea în culpă: furnizorul-expeditor sau cărașul.

În alte cazuri, deși beneficiarul-destinatar își îndeplinește întocmai obligația de anunțare a cărașului, acesta, în mod nejustificat, nu-și trimite delegatul pentru a participa la constatare.

O primă consecință a acestei omisiuni constă în faptul că nu se va mai putea invoca, de către căraș, inopozabilitatea actului de constatare încheiat de către beneficiarul-destinatar cu participarea delegatului unei terțe unități neinteresate.

O altă consecință se produce în situația cînd, datorită lipsei procesului verbal comercial sau al actului de constatare încheiat cu participarea delegatului cărașului, destinatarul-beneficiar este în imposibilitate de a obține de la furnizo-

rul-expeditor suma pe care acesta o datorează pentru lipsurile cantitative-calitative constatate. Suma respectivă va fi suportată de către cărauş cu titlu de daune pentru motivul că l-a pus pe beneficiarul-destinatar în imposibilitatea de a-şi valorifica pretenţiile faţă de furnizorul-expeditor.

Pentru a nu se ocaziona asemenea consecinţe păgubitoare, pentru economia naţională, se impune o atitudine de maximă diligenţă din partea tuturor unităţilor care participă la circuitul mărfurilor.

În acest scop, socotim că s-ar impune utilizarea mai frecventă a dispoziţiilor art. 75 din Regulamentul aprobat prin H.C.M. nr. 941/1959, potrivit cu care omisiunea de a invita pe delegatul cărauşului la constatarea lipsurilor cantitative-calitative, precum şi omisiunea cărauşului de a-şi trimite delegatul la constatare se sancţionează prin plata unei amenzi care se împuţă angajaţilor vinovaţi.

Menţionăm, în încheiere, că aceste amenzi nu pot fi acordate din oficiu de către organele arbitrale întrucît, din dispoziţiile legale citate mai sus, reiese că ele se aplică la cererea unităţii în favoarea căreia este prevăzută obligaţia ce nu a fost respectată.

I. ICZKOVITS

DREPTURI BANESTI

INCADRAREA PERSONALULUI ÎN CLASE DE RETRIBUIRE LA CARE NU CORESPUNDE O GRADAŢIE

Articolul 194 din Legea nr. 57/1974 privind retribuirea după cantitatea şi calitatea muncii reglementează o serie de situaţii specifice determinate de trecerea sau transferarea, în interesul serviciului, sau promovarea în muncă a personalului căruia i se cuvine, potrivit legii, o clasă de retribuire tarifară la care nu corespunde nici o gradaţie la noul loc de muncă, întrucît se situează între două gradaţii consecutive. În asemenea situaţii, respectivul articol prevede că personalul în cauză urmează să fie încadrat la clasa de retribuire imediat următoare.

Nomenclatoarele funcţiilor din anexele legii retribuiri prevăd, la unele funcţii, pentru gradaţia ultimă o retribuţie tarifară cu două clase mai mare decît aceea corespunzătoare gradaţiei penultime, exceptînd astfel de la regula generală conform căreia diferenţa dintre retribuţia tarifară la nivelul de bază şi aceea de

la gradaţia I, precum şi dintre celelalte gradaţii, este de o clasă.

În aceste situaţii de excepţie, funcţiile respective sînt marcate în nomenclatoare cu un asterisc (*).

Dat fiind că în asemenea cazuri personalul nu poate fi încadrat în clase la care nu corespund gradaţii, legiuitorul a prevăzut ca încadrarea să se facă la clasa de retribuire imediat următoare, care corespunde ultimei gradaţii, spre deosebire de vechea reglementare potrivit căreia unitatea avea posibilitatea de a proceda fie la încadrarea în clasa imediat inferioară (la gradaţia penultimă) fie la încadrarea în clasa imediat superioară (la gradaţia ultimă).

Venind în sprijinul personalului aflat în asemenea situaţie noua reglementare stabileşte obligativitatea încadrării sale la clasa imediat superioară.

Astfel, un muncitor din ramura construcţiei-maşini nivel B acord, încadrat la categ. 6 treapta III, retribuţie tarifară 2.365 lei, care se promovează în funcţia de maestru (urmînd a primi conform prevederilor art. 24 (4) din Legea nr. 57/1974 o retribuţie mai mare cu două clase faţă de aceea primită ca muncitor) va fi încadrat ca maestru la gradaţia 5 clasa 24 şi nu între gradaţiile 4 şi 5 (respectiv între clasele 23 şi 24), neputînd primi o retribuţie căreia să nu-i corespundă o gradaţie.

De asemenea, un şef de lot gr. III, clasa 29 de retribuire, care se trece în funcţia de inginer principal, va fi încadrat la gradaţia 6-a, clasa 30 şi nu la clasa 29, deoarece la această ultimă funcţie diferenţa dintre retribuţiile tarifare ale gradaţiilor 5 şi 6, este de două clase, clasei 29 de retribuire necorespunzîndu-i nici o gradaţie.

Printr-o precizare recentă a Ministerului Muncii (nr. 5337/1975), se prevede că textul art. 194 din Legea nr. 57/1974, nu se aplică în situaţiile în care trecerea personalului se face în funcţii cu nivele mai mici de retribuire. În asemenea situaţii urmează a se face aplicarea prevederilor alin. 1 de la pct. 2 din cap. c al anexei nr. 2 la H.C.M. nr. 69/1975, potrivit cărora la transferarea în interesul serviciului sau trecerea din motive independente de activitatea angajatului în funcţii la care se aplică nivele de retribuire mai mici, se poate stabili o retribuţie cel mult egală cu clasa de retribuire avută. În cazul în care respectivei clase nu îi corespunde la locul de muncă o gradaţie, angajatul va fi încadrat în mod obligatoriu la clasa imediat inferioară (căreia îi corespunde o gradaţie), neputîndu-se concepe ca la trecerea într-o funcţie cu nivele mai mici de retribuire să se acorde o clasă superioară de retribuire.

Astfel, un inginer principal dintr-o unitate ce face parte din grupa a III-a de ramuri, încadrat la gradaţia 4 clasa 28, în caz că este transferat la o unitate din grupa a V-a de ramuri, va fi încadrat la gradaţia 5 clasa 27, deoarece clasei de retribuire 28 avută la prima unitate nu îi corespunde la noul nivel de retribuire nici o gradaţie.

Întrucît clasei 29 îi corespunde gradaţia a 6-a, iar prin trecerea într-o funcţie cu nivel de retribuire mai mic nu se poate acorda o clasă mai mare de retribuire, angajatul în cauză va fi încadrat în mod obligatoriu la clasa 27.

Mircea GORUNEANU

JURISDICŢIA MUNCII

REVENIREA ASUPRA ACORDĂRII TRANSFERULUI

Transferarea, atît în interesul serviciului, cît şi la cererea personalului, presupune, în mod necesar, **acordul prealabil** al unităţii la care personalul urmează să fie transferat, precum şi acordul unităţii unde acest personal se transferă. În primul caz, acordul se concretizează în adresa trimisă unităţii unde personalul lucrează prin care, o dată cu solicitarea transferului, se precizează şi **data** la care urmează să se prezinte la serviciu. Acordul unităţii de la care personalul pleacă prin transfer se concretizează chiar în **dispoziţia de transferare** a acestuia, care trebuie să cuprindă elementele esenţiale ale contractului de muncă.

Pentru a se evita anularea ordinului de transfer, este necesar ca unitatea, de la care personalul pleacă, să aibă aprobarea organului ierarhic superior. Această aprobare nu este necesară dacă transferul se efectuează de la o instituţie centrală sau de la o centrală industrială sau altă organizaţie economică cu statut de centrală Codul muncii, prevede la art. 69, că — de regulă — transferul se efectuează între unităţi din cadrul aceleiaşi ramuri economice sau de activitate. **Nu există în să o prevedere expresă care să interzică transferul şi la unităţi aparţinînd unor ramuri diferite.** În acelaşi scop, al evitării unei eventuale anulări ulterioare a ordinului de transfer, este obligatorie pentru unitatea la care personalul se transferă verificarea îndeplinirii de către acesta condiţiilor de studii şi de vechime în muncă şi în specialitate (meserie) prevăzute pentru funcţia pe care urmează să ocupe.

După emiterea dispoziției (ordinului) de transferare, nu se mai poate reveni asupra prevederilor ei, decît cu acordul expres al tuturor celor în cauză. Orice revenire, unilaterală, neavînd temei legal, poate fi anulată de organele jurisdicționale de muncă, deoarece din momentul emiterii dispoziției de transferare, s-au modificat raporturile contractuale de muncă, o altă unitate înlocuind pe cel care angajează în contractul încheiat inițial de personalul în cauză.

Refuzul unității la care se face transferarea de a primi în muncă personalul transferat, reprezintă — în fapt — o împiedicare nejustificată a îndeplinirii de către acesta a obligațiilor asumate prin contractul de muncă. Ca urmare, lucrătorul transferat este îndreptățit să ceară organelor jurisdicționale de muncă intrarea în legalitate, cu plata despăgubirilor corespunzătoare prejudiciului suferit.

ION STOIAN

COOPERAȚIE

RĂSPUNDEREA UNITĂȚILOR COOPERATIVE DE FRIZERIE ȘI COAFURĂ PENTRU DISPARIȚIA OBIECTELOR PROPRIETATE A CLIENȚILOR

O formă de răspundere civilă contractuală, specifică cooperativelor de prestații, este aceea care are loc cu ocazia dispariției obiectelor de îmbrăcăminte aparținînd persoanelor fizice, ce formează clientela centrelor de frizerie și coafură. Se pune problema dacă în toate cazurile de dispariție a obiectelor de îmbrăcăminte, depozitate de persoanele fizice în centrele de frizerie și coafură pe timpul cît acestea sînt servite, cooperativa răspunde pentru aceste obiecte și, în caz afirmativ, care este temeiul legal al acestei răspunderi.

Instanțele judecătorești au decis că în cazul dispariției, în centrele de frizerie și coafură a unor obiecte ce aparțin cliențelor, cooperativa respectivă răspunde față de proprietarul păgubit. Aceasta este o formă de răspundere civilă contractuală care se întemeiază pe dispozițiile art. 620—1625 din Codul civil care reglementează depozitul necesar.

Articolul 1623 din Codul civil prevede că ospătarii și hangii răspund ca depozitari, pentru toate lucrurile aduse în localul lor de un călător și că depozitul unor asemenea lucruri trebuie să se considere a necesar.

Instanțele judecătorești, neavînd un text de lege special pentru centrele de frize-

rie și coafură, au făcut aplicația textului de mai sus prin asemănare, motivînd că așa cum o unitate de alimentație publică (restaurant, bufet) care implică depozitarea obiectelor de îmbrăcăminte ale cliențelor, pentru ca aceasta să poată fi servită, răspunde pentru aceste obiecte în cazul dispariției lor din orice cauză, tot astfel și o cooperativă care are unități de frizerie și coafură răspunde pentru obiectele de îmbrăcăminte depozitate de persoanele fizice în timp ce sînt servite. Ca și în cazul unităților de alimentație publică (restaurante, bufete), clientela unităților de frizerie și coafură este invitată să-și depoziteze unele obiecte de îmbrăcăminte (paltoane, pălării etc.) în timpul servirii lor, fiindcă altfel nu este de conceput prestarea serviciilor pentru care s-au prezentat.

În concluzie, unitățile de frizerie și coafură răspund pentru dispariția obiectelor depozitate de cliență, dacă se dovedește că persoanele respective au avut obiectele la intrarea în unitate și că le-au depozitat aici în scopul de a putea fi servite. Răspunderea față de clientul păgubit revine cooperativei ca persoană juridică. După plata despăgubirii care trebuie dovedită cu acte sau cu expertiză, cooperativa trebuie să se îndrepte împotriva prepușilor săi (operatori sau angajați), vinovați de dispariția obiectelor, pentru recuperarea pagubelor.

Cele expuse mai sus sînt valabile atît pentru cooperativele meșteșugărești din centrele urbane și balneoclimaterice, cît și pentru cooperativele de consum din mediul rural care au centre de frizerie și coafură.

Dr. Dimitrie GHERASIM

SOLUȚII ARBITRALE ȘI JUDECĂTOREȘTI

EFECTELE CONTRACTĂRII UTILAJELOR CU FURNIZORUL PRINCIPAL

Pîrîta I a încheiat cu reclamanta — în calitate de furnizor principal conform art. 2 din Ordinul MICM nr. 104 bis/1970 — un contract privind livrarea utilajelor și echipamentelor necesare realizării unui obiectiv de investiții. În conformitate cu art. 12 din același ordin, pîrîta I., ca furnizor principal, a încheiat cu pîrîta II, un contract prin care aceasta din urmă s-a obligat să livreze reclamantei, în tranzit organizat, un număr de celule electrice.

Pentru stabilirea părții în culpă și care urmează să răspundă față de reclamantă pentru nelivrarea în termen a celulelor, se reține că în ambele contracte s-a prevăzut livrarea și decontarea prețului utilajelor în tranzit organizat.

În atare situație, conform dispozițiilor art. 15 alin. 2 din ordinul citat, litigiul de față avînd ca obiect nerespectarea termenului de livrare își găsește rezolvarea prin reținerea unui raport juridic direct între reclamanta-beneficiară și pîrîta II-subfurnizoare. Pîrîta I-furnizor principal și-ar putea vedea angajată răspunderea, numai în cazul cînd nu ar fi coordonat în mod corespunzător contractele încheiate și anume, dacă s-ar fi obligat față de reclamantă să livreze celulele la alte termene decît cele prevăzute în contractul încheiat cu pîrîta II. (Arbitrajul de Stat Central, Hotărîrea nr. 3470/1974).

IMPEDIMENTE ÎN DECONTAREA CONTRAVALORII UTILAJELOR

Uneori impedimentele în calea decontării contravalorii utilajelor livrate nu se datorează lipsei aprobării investiției, ci unor împrejurări țînînd de activitatea beneficiarului. Astfel Arbitrajul de Stat Central, prin Hotărîrea nr. 2412/1973, a stabilit că întîrzierea în plată s-a datorat faptului că beneficiarul a utilizat fondurile de investiții alocate pentru achiziționarea altor utilaje care nu au fost avizate și admise la finanțare.

În atare situație, cînd nu lipsește aprobarea investiției, ci utilizarea greșită a fondurilor a determinat întîrzierea în plată, s-a considerat că beneficiarul datorează penalitățile pentru neachitarea în termen a contravalorii utilajelor livrate.

INTÎRZIAREA ÎN OMOLOGAREA SERIEI ZERO

Pentru a justifica nelivrarea la termen a utilajelor contractate pîrîta-furnizoare a susținut că s-a omologat cu întîrziere seria zero a utilajelor respective.

Prin hotărîrea nr. 3504/1973, Arbitrajul de Stat Central a respins această apărare, reținînd că ceea ce s-a invocat a fi un impediment în calea executării contractului a fost omologarea seriei zero, iar nu omologarea prototipului.

În această situație pîrîta-furnizoare nu se poate prevala de Instrucțiunea primului arbitru de stat nr. 19/1965 (astăzi, nr. 2/1974) care consacră soluția de exonerare de răspundere pentru ipoteza cînd omologarea este de competența unor organe care constituie subiecte de drept, distincte de părțile contractante. În spe-



ță, omologarea seriei zero era de competența pârteii-furnizoare care avea obligația s-o realizeze în timp util, astfel încât să fie în situația de a livra la termen utilajele contractate cu reclamanta-beneficiară. În consecință, pârtea-furnizoare a fost obligată la plata penalităților pretinse.

EFECTELE NEAPROBĂRII INVESTIȚIEI ASUPRA CONTRACTULUI DE FURNIZARE A UTILAJELOR

Părțile încălcând dispozițiile art. 69 din H.C.M. nr. 859/1970, au contractat utilajul în cauză înainte de aprobarea investiției, ceea ce a avut drept consecință nulitatea contractului.

Livrarea utilajului a avut loc ulterior, însă la o dată când aprobarea investiției nu se obținuse pentru a se putea socoti validat contractul. În atare situație livrarea utilajului a avut caracterul unei livrări necontractuale. (Decizia P.A.S. nr. 1733/1973).

CONDIȚIILE ÎN CARE UTILAJELE POT FI PUSE ÎN FABRICAȚIE

Potrivit Instrucțiunii comune P.A.S. — BI nr. 7/1971, interdicția începerii lucrărilor fără ca beneficiarul să fi obținut admiterea la finanțare sau la creditare, se referă numai la lucrările de construcții-montaj și la cele asimilate acestora. Această interdicție nu privește utilajele, care pot fi puse în fabricație în baza aprobării investiției, dar nu pot fi decontate din fondurile de investiții dacă beneficiarul nu a obținut admiterea la finanțare, respectiv la creditare. (Decizia P.A.S. nr. 1736/1973).

DATA LA CARE SE ACORDA DOBÎNZILE DE 6% PE AN

Dobînda de 6% pe an prevăzută de Decretul nr. 311/9 august 1954 nu se acordă de la data încercării de conciliere, ci de la data introducerii acțiunii la arbitraj, conform art. 1088 Cod civ. (Decizia P.A.S. nr. 1073/1975).

EFECTE ALE DOVEZII FĂCUTE CU PRIVIRE LA APROBAREA INVESTIȚIEI

Faptul că beneficiarul a comunicat cu întârziere dovada aprobării investiției, putea avea drept efect, în principiu, ca numai începînd cu data acelei comunicări să pună furnizorul în executare utilajele care formează obiectul contractului.

În speță, însă, primind contractul semnat de beneficiar fără dovada din care rezultă aprobarea investiției, furnizorul nu l-a considerat nul, ci l-a pus în exe-

cutare, confecționînd utilajul, după cum a confirmat și în scris.

Motivul nelivrării utilajului în termen nu a fost cel formal invocat — necomunicarea aprobării investiției — ci neprimirea unor elemente ce formau aportul unor unități colaboratoare.

Investiția fiind, în fapt, aprobată, faptul necomunicării dovezii privind această aprobare nu justifică, în condițiile speței, nelivrarea utilajului. (Decizia P.A.S. nr. 2084/1974).

DOVADA ADMITERII LA FINANȚARE A CHELTUIELILOR DE PROIECTARE

Potrivit pct. 15 din Instrucțiunile pentru aplicarea Regulamentului de proiectare, este interzisă elaborarea lucrărilor de proiectare fără finanțarea asigurată.

În speță, reclamanta a executat proiectul fără să se fi asigurat că figurează în planul de investiții, respectiv fără să fi verificat dacă este admis la finanțare, expunîndu-se riscului de a nu putea obține contravaloarea proiectului executat.

Obiecțiunea reclamantei, că nu a putut cunoaște dacă documentația a fost admisă sau nu la finanțare, a fost înlăturată deoarece, pentru a se stabili cu exactitate îndeplinirea acestei cerințe legale, reclamanta avea obligația să solicite pârteii dovada admiterii la finanțare emisă de organul bancar competent. (Decizia P.A.S. nr. 2887/1974).

CONSECINȚELE NEPREZENTĂRII ORGANULUI TUTELAR AL BENEFICIAREI LA REZOLVAREA NEÎNTELEGERII PRECONTRACTUALE

Neprezentarea organului tutelar al beneficiarei la termenul comunicat de organul tutelar al furnizoarei pentru rezolvarea obiecțiunilor precontractuale neconciliate de către părți nu poate fi considerată drept renunțare la obiecțiuni sau ca o acceptare a clauzei propuse de către furnizoare întrucît, conform Instrucțiunii P.A.S. nr. 1/1974, numai din comportarea părților contractante se poate deduce acceptarea sau renunțarea tacită la obiecțiuni, (Decizia P.A.S. nr. 2832/1974).

CALCULAREA PENALITĂȚILOR PENTRU ÎNȚIRZIEREA PLĂȚII PREȚULUI

Arbitrajul greșit a acordat penalitățile prevăzute de art. 1 lit. g din H.C.M. nr. 306/1970 de la 20 octombrie 1974, întrucît la această dată fiind duminică — zi de repaus săptămînal — plata se putea face numai în prima zi lucrătoare care i-a urmat și anume, luni, 21 octombrie 1974, dată de la care se datorează penalitățile. (Decizia P.A.S. nr. 1992/1975).

H. M.

INTREBĂRI ȘI RĂSPUNSURI

● A. TUDOR — Băilești întrebă dacă neprimirea unor utilaje din import justifică neîndeplinirea în termene de către beneficiar a obligației de pune re la dispoziția antreprenorului a documentației de execuție.

Împrejurarea la care vă referiți poate justifica neîndeplinirea obligațiilor menționate ale beneficiarului în cadrul contractului de antrepriză pentru lucrări de construcții-montaj în următoarele condiții:

a) dacă există legătură cauzală în sensul că lipsind utilajele din import sau documentația din care rezultă parametrii acestora, nu s-a putut trece la întocmirea documentației de execuție;

b) dacă neprimirea utilajelor din import sau a documentației menționate sunt datorează unor cauze care, potrivit Instrucțiunii P.A.S. nr. 3/1974, produc efecte exoneratoare de răspundere (forță majoră la furnizorul străin, lipsa fondurilor valutare, inoportunitatea acțiunii furnizorului străin).

● A. DINULEȚ — Slatina se interesează dacă a intervenit vreo modificare a practicii arbitrale în privința lipsei omologării, ca împrejurare ce justifică nerespectarea obligațiilor de livrare asumate prin contractele economice

În conformitate cu pct. 5 din Instrucțiunea P.A.S. nr. 2/1974, pînă la omologarea produselor, furnizorul nu poate proceda la livrare, iar beneficiarul nu poate pretinde penalități de întârziere în livrare sau de nelivrare.

Apare deci, că orientarea practicii arbitrale, exprimată prin Instrucțiunea P.A.S. nr. 19/1965, nu a suferit modificări.

Este însă de reținut că neomologarea produselor constituie o împrejurare care exonerează de plata penalităților, numai în măsura în care competența omologării nu revine chiar unității furnizoare contractante. (Decizia P.A.S. nr. 2998/1974).

● I. SZABO — Miercurea Ciuc solicită lămuriri cu privire la efectele pe care le produce solicitarea beneficiarului — acceptată de furnizor — privind livrarea unor cantități de produse înaintea termenului de livrare, în situația cînd, pentru aceeași perioadă de plan, există mai multe contracte de furnizare încheiate între aceleași părți.

Problema care se pune constă în faptul dacă livrarea unor cantități de produse în devans, în condițiile arătate, poate justifica întârzierea în livrarea produ-

selor ce formează obiectul altor contracte încheiate de către aceleași părți.

Răspunsul este pozitiv în ipoteza când, între devansarea unor termene de livrare și nerespectarea altora, există legătură de la cauză la efect și dacă rezultă acordul expres sau tacit al părților privind efectuarea unor livrări în avans, în detrimentul altor obligații contractuale.

● **V. MARTINOV — Iași** solicită lămuriri în privința prescrierii pretențiilor derivând din livrarea unor produse cu vicii ascunse în cazul când daunele au apărut ulterior expirării termenului de garanție.

Din situația relatată rezultă că viciile ascunse au fost descoperite după împlinirea termenului de 1 an în care, potrivit art. 11 din Decretul nr. 167/1958, ele trebuiau descoperite.

Faptul că daunele s-au produs succesiv și că în raport cu momentul ivirii lor, acțiunea a fost introdusă înăuntrul termenului de 6 luni prevăzut de art. 5 din decretul citat, rămâne fără relevanță întrucât, potrivit practicii arbitrale (Decizia P.A.S. nr. 2299/1973) termenul de 1 an prevăzut de art. 11 citat este un termen de decădere, nesusceptibil de întrerupere, suspendare sau repunere în termen.

Ca atare, termenul de descoperire a viciilor ascunse fiind depășit, unitatea în cauză este decăzută din dreptul de a formula orice fel de pretenții.

● **P. MASLOVICI — Aiud** solicită lămuriri în privința consecințelor neprezentării unității socialiste beneficiare la recepție, asupra executării contractului economic încheiat cu o unitate socialistă furnizoare.

Prin Instrucțiunea P.A.S. nr. 10/1974 s-a stabilit că neîndeplinirea de către beneficiar a obligației de a se prezenta la recepție nu trebuie să ducă, în principiu, la nepredarea produselor de către furnizor, atunci când furnizorul are posibilitatea de a înlătura consecințele neîndeplinirii de către beneficiar a acestei obligații.

Necesitatea obiectivă a îndeplinirii planului de stat impune furnizorului ca în cazul neprezentării beneficiarului la recepție, să procedeze la determinarea cantitativă și calitativă a produselor — prin comisia sa de recepție — și să expedieze lotul de produse astfel individualizat, de îndată, beneficiarului contractual. Excepție fac produsele pentru care recepția efectivă, prin participarea nemijlocită a delegaților furnizorului și a beneficiarului este obligatorie potrivit legii.

● **Gh. NISIPEANU — Baia Mare** se interesează de modul cum trebuie calculate penalitățile pentru întârzierea în predarea produselor contractate în

cazul când părțile au stabilit termenul de livrare la 28 ale fiecărei luni, în cote cantitativ egale, astfel ca la finele trimestrului să se lichideze sortimentele de amănunt.

În acest caz, penalitățile nu se calculează de la data de 28 a ultimei luni din trimestru — așa cum susțineți dv. — deoarece faptul că furnizorul trebuia să lichideze toate sortimentele până la finele trimestrului, respectiv până la 28 a ultimei luni, nu anulează obligația sa de a livra la termen și în cote egale, sortimentele contractate. Deci, furnizorul datorează penalitățile prevăzute de art. 1 lit. a din H.C.M. nr. 306/1970 în raport cu cantitățile pe sortimente eșalonate pentru termenele de livrare stabilite în fiecare lună.

H M.

● **NICOLAE CHIREA — Craiova.**

Fiind încadrat în clasa 24 de retribuire, ați fost transferat, în interesul serviciului, ca analist la Centrul teritorial de calcul electronic Pitești, Oficiul Slatina. La stabilirea retribuției dv. sînt aplicabile prevederile anexei 2 (pct. 2 lit. c) ale Hotărîrii 69/1975 potrivit căreia se asigură persoanelor transferate în funcții mai mici, posibilitatea stabilirii unei gradații, astfel încît să li se păstreze clasa de retribuire avută. În cazul dv. dacă ați fost încadrat în clasa 24 de retribuire era posibil să fiți încadrat în aceeași clasă, indiferent de vechimea dv. în specialitate. Unitatea n-are însă obligația să vă acorde gradațiile corespunzătoare.

● **GH BOCA — Cacica, Suceava.**

Pentru acordarea premiilor de 1%, legea retribuei după cantitatea și calitatea muncii, nu prevede alte condiții exprese, decît cele referitoare la **limita fondului de premiere**, și la separarea acestuia pentru muncitori și pentru personalul tehnic, economic, de altă specialitate și administrativ.

Întrucît premiile se acordă **pentru realizări deosebite**, și trebuie aprobate de conducerea unității de acord cu comitetul sindicatului, apare indicat ca propunerile de premiere să fie motivate.

La stabilirea indemnizației acordate în cazul incapacității temporare de muncă, se ia în considerare retribuția tarifară lunară de încadrare, inclusiv majorările, sporurile și indemnizațiile care, potrivit legii, fac parte din această retribuție, precum și, după caz, sporul pentru vechime neîntreruptă în aceeași unitate și sporul pentru munca în condiții deosebite. Sporurile și indemnizațiile care nu sînt precizate că ar avea caracter de retribuție tarifară nu se iau în considerare la stabilirea indemnizațiilor.

● **M. TRUȘCULESCU — Drobeta-Tur- nu Severin.** Alocația de stat pentru copii se acordă în limita plafoanelor de venituri prevăzute de Decretul nr. 285/1960. În art. 2 al. 5, lit. g din Decret se prevede că la stabilirea dreptului de alocație se iau în considerare și sumele încasate pentru prestarea unei munci în afara sarcinilor de la funcția de bază, precum și veniturile realizate din plata cu ora, fie la unitatea unde personalul este încadrat, fie la altă unitate.

În lunile în care, prin încasarea sumelor cuvenite pentru prestarea orelor ați depășit plafoanele de venituri în raport de care se acordă alocația, n-aveți deci, dreptul la aceasta. După cele două luni, dreptul la alocație vi se recunoaște, în condițiile anterioare prestării orelor.

● **IONEL BOIANGIU — Galați.** Fiind

absolvent al învățămîntului mediu de cultură generală și avînd o vechime de peste cinci ani în funcții economice medii, puteți promova în funcția de contabil principal sau în funcții echivalente, numai dacă absolviți un curs de specializare cu profil economic.

Acest curs se organizează potrivit regulamentului-cadru aprobat de Ministerul Educației și Învățămîntului cu nr. 2238 din 20 decembrie 1973. În acest regulament se prevăd condițiile de organizare a cursurilor, durata și programul acestora, precum și alte reglementări referitoare la desfășurarea și absolvirea cursurilor. În cazul în care unitatea unde lucrați n-a organizat asemenea cursuri, trebuie să vă adresați organului ierarhic superior.

● **I. FLORESCU — Bacău.** Situația

relatăată de dv. este reglementată prin H.C.M. nr. 69/1975. Potrivit acestei Hotărîri, personalului transferat în interesul serviciului într-o funcție la care sînt stabilite niveluri mai mici de retribuire, i se poate stabili o gradație, ținînd seama de calitățile și aptitudinile profesionale, care să-i asigure retribuția avută. Această posibilitate reglementată de Consiliul de Miniștri, nu constituie însă o obligație pentru unitate.

● **M. NICOLAESCU — București.** Po-

trivit Codului Muncii, orele prestate de persoanele încadrate în muncă peste programul de lucru, în scopul asigurării serviciului pe unitate, cu excepția celor care îndeplinesc funcții de conducere a unităților — se compensează cu timp liber corespunzător, în următoarele 60 de zile.

Adresați-vă organului sindical din unitate și organelor ierarhice superioare, pentru a se asigura și în unitatea dv. respectarea prevederilor legale în ce privește timpul de muncă.

I. S.